

Opis istotnych zagadnień dla Komisji Kwalifikacyjnej
do zadania polegającego na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynności
notarialnej albo uzasadnienia jej dopuszczalności
w dniu 8 września 2022 r.

W ocenie Zespołu do przygotowania zadań na egzamin notarialny, dokonanie opisanej w zadaniu czynności jest niedopuszczalne, a zdający powinien zwrócić uwagę na następujące kwestie:

1. Nie jest możliwe zawarcie umowy z Adamem Andrzejewskim bez zgody wyrażonej uchwałą zgromadzenia wspólników Bayongo spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, co wynika z art. 15 § 2 k.s.h., według którego zawarcie przez spółkę zależną (tu: Minoga spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) umowy wymienionej w art. 15 § 1 k.s.h. z członkiem zarządu, prokurentem lub likwidatorem spółki dominującej (tu: Bayongo spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) wymaga zgody zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia spółki dominującej (tu: Bayongo spółka z ograniczoną odpowiedzialnością).

Bayongo spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest spółką dominującą wobec Minoga spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, należy bowiem zwrócić uwagę, że według art. 4 § 1 pkt 4 lit. a k.s.h. spółką dominującą jest spółka, która dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik albo użytkownik bądź w zarządzie innej spółki kapitałowej (spółki zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami. Niewątpliwie, spółka Bayongo ma ponad 50% głosów na zgromadzeniu wspólników spółki Minoga, co oznacza, że dysponuje bezpośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników spółki Minoga. Czyni to z niej spółkę dominującą wobec Minoga spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a ze spółki Minoga spółkę zależną. W tych warunkach ma zastosowanie art. 15 § 2 k.s.h. i dla zawarcia umowy pożyczki, o której mowa w zadaniu, konieczna jest uchwała zgromadzenia wspólników spółki dominującej, wyrażająca zgodę na taką czynność.

2. Należy zauważyć, że kapitał zakładowy Minoga spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynosi 200 000 zł, a umowa pożyczki ma być zawarta na kwotę 750 000 zł. Zdający powinni zwrócić uwagę na treść art. 230 k.s.h., zgodnie z którym rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania do świadczenia o wartości dwukrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego wymaga uchwały wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. W zadaniu wyraźnie wskazano, że umowy spółek, o których

mowa w zadaniu, nie zawierają postanowień odmiennych od zawartych w Kodeksie spółek handlowych. Co prawda według art. 230 zdanie 2 k.s.h. nie stosuje się art. 17 § 1 k.s.h., ale nie można przyjąć prawidłowości zawarcia umowy w formie aktu notarialnego (choćby z uwagi na treść art. 81 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie) lub co najmniej należy postawić wymóg wyraźnego pouczenia o treści art. 230 k.s.h. i wymogu uchwały na podstawie tego przepisu. W każdym wariancie zdający powinien dostrzec problem i w sporządzonym uzasadnieniu go omówić, tym bardziej, że uchybienie art. 230 k.s.h. może skutkować odpowiedzialnością członków zarządu działających w imieniu spółki, a notariusz jest zobowiązany czuwać nad zabezpieczeniem praw i słuszych interesów stron oraz innych osób, dla których czynność ta może powodować skutki prawne (art. 80 § 2 ustawy – Prawo o notariacie).

3. Zgodnie z art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c. tytułem egzekucyjnym może być również akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej lub wydania rzeczy oznaczonych co do gatunku, ilościowo w akcie określonych, albo też wydania rzeczy indywidualnie oznaczonej, gdy w akcie wskazano termin wykonania obowiązku lub zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku. Zgodnie z art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. tytułem egzekucyjnym może być również akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w akcie wprost określonej albo oznaczonej za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, gdy w akcie wskazano zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jak również termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności.

Stawający do aktu chcą zawrzeć w nim oświadczenie o poddaniu się egzekucji, ale w sposób nieprawidłowy, niespełniający wymogów przewidzianych w powyższych przepisach. Proponowane postanowienie nie zakłada wskazania w akcie notarialnym w zakresie klauzuli o poddaniu się egzekucji sumy pieniężnej wprost (wyraźnie) określonej. Oświadczenie to ma być dopiero skonkretyzowane przyszłym oświadczeniem dłużnika, a tym samym nie można przyjąć, aby było to właściwe oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

4. Minoga spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może być reprezentowana przez zarząd powołany uchwałą wspólników, który nie został jeszcze wpisany do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, wpis zarządu do tego rejestru ma bowiem charakter deklaratoryjny. Zarząd powołany uchwałą może zatem podejmować działania za spółkę. Nie ma zastosowania art. 210 k.s.h., Adam Andrzejewski nie jest bowiem członkiem zarządu spółki Minoga.